Nr 18

Kulturutskottets betänkande med anledning av motion om förändringar i den svenska almanackans förteckning över allmänna flaggdagar.

Motionen

I motionen 1974:1351 av herrar Lorentzon (vpk) och Hallgren (vpk) hemställs att riksdagen hemställer hos regeringen att Gustav Adolfsdagen den 6 november avföres ur den svenska almanackan som allmän flaggdag och att den 26 januari införes som allmän flaggdag och får beteckningen Folkets dag.

Tidigare riksdagsbehandling m. m.

I betänkandet Rikets vapen och flagga (SOU 1966:63) har framlagts ett förslag till kungörelse angående allmänna flaggdagar och annan officiell flaggning. Förslaget har emellertid inte föranlett utfärdande av någon föreskrift om att vissa dagar skall vara s. k. allmänna flaggdagar. Frågan härom är därför oreglerad utom såvitt gäller krigsmakten där särskilda bestämmelser utfärdats. Den förteckning över allmänna flaggdagar som finns intagen i almanackan kan därför inte uppfattas som annat än en allmän rekommendation.

Riksdagen har vid två tillfällen i anledning av motioner om allmänna flaggdagar intagit den ståndpunkten att riksdagen inte själv borde pröva om den ena eller andra dagen skulle vara flaggdag. Denna prövning borde i stället ankomma på Kungl. Maj:t.

Utskottet

Enligt utskottets mening bör det ankomma på Kungl. Maj:t att – utan några uttalanden av riksdagen i sakfrågan – pröva behovet av bestämmelser angående flaggdagar. Utskottet avstyrker därför motionen 1974:1351.

Utskottet hemställer

att riksdagen avslår motionen 1974:1351.

Stockholm den 29 oktober 1974

På kulturutskottets vägnar
LENNART MATTSSON

Närvarande vid ärendets slutbehandling: herrar Mattsson i Lane-Herrestad (c), Andersson i Lycksele (s), Nilsson i Agnäs (m), fröken Sandell (s), herrar Sundman (c), Leander (s), fru Frænkel (fp), herrar Green (s), Eriksson i Ulfsbyn (c), fru Johansson i Uddevalla (s), herr Norrby (c), fru Ryding (vpk), fröken Eliasson (c) och fru Cederqvist (s).

Reservation

av fru Ryding (vpk) som anser att utskottets yttrande och hemställan bort ha följande lydelse:

Den som tar del av den svenska almanackans förteckning över allmänna flaggdagar kan knappast undgå att få ett intryck av att denna förteckning är officiellt fastställd. Än större anledning att förmoda detta har den som vet att riksdagen redan för mer än 25 år sedan anhöll att Kungl. Maj:t måtte "ombesörja en enhetlig ordning för rikets samtliga allmänna flaggdagar" (första kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande 1949:1 och andra kammarens första tillfälliga utskotts utlåtande 1949:3, rskr 1949:248). Som framgått av det föregående förhåller det sig emellertid så att frågan om vilka dagar som skall vara allmänna flaggdagar, trots riksdagens framställning, alltjämt är oreglerad utom för krigsmaktens del. För den civila delen av samhället finns det alltså inte någon officiell förteckning över allmänna flaggdagar. Detta hindrar givetvis inte att utskottet och riksdagen uttalar sin åsikt i själva sakfrågan om när officiell flaggning bör förekomma. Utskottet delar motionärernas uppfattning att det inte finns någon anledning till officiell flaggning på Gustav Adolfsdagen men att det däremot finns mycket goda skäl att med allmän flaggning markera minnet av den allmänna och lika rösträttens införande genom riksdagens beslut den 26 januari 1921. Vad utskottet anfört angående allmän flaggning på de nämnda båda dagarna bör riksdagen som sin mening ge till känna för Kungl. Maj:t.

Utskottet hemställer

att riksdagen med anledning av motionen 1974:1351 i skrivelse till Kungl. Maj:t som sin mening ger till känna vad utskottet anfört.

GOTAB 74 8174 Stockholm 1974